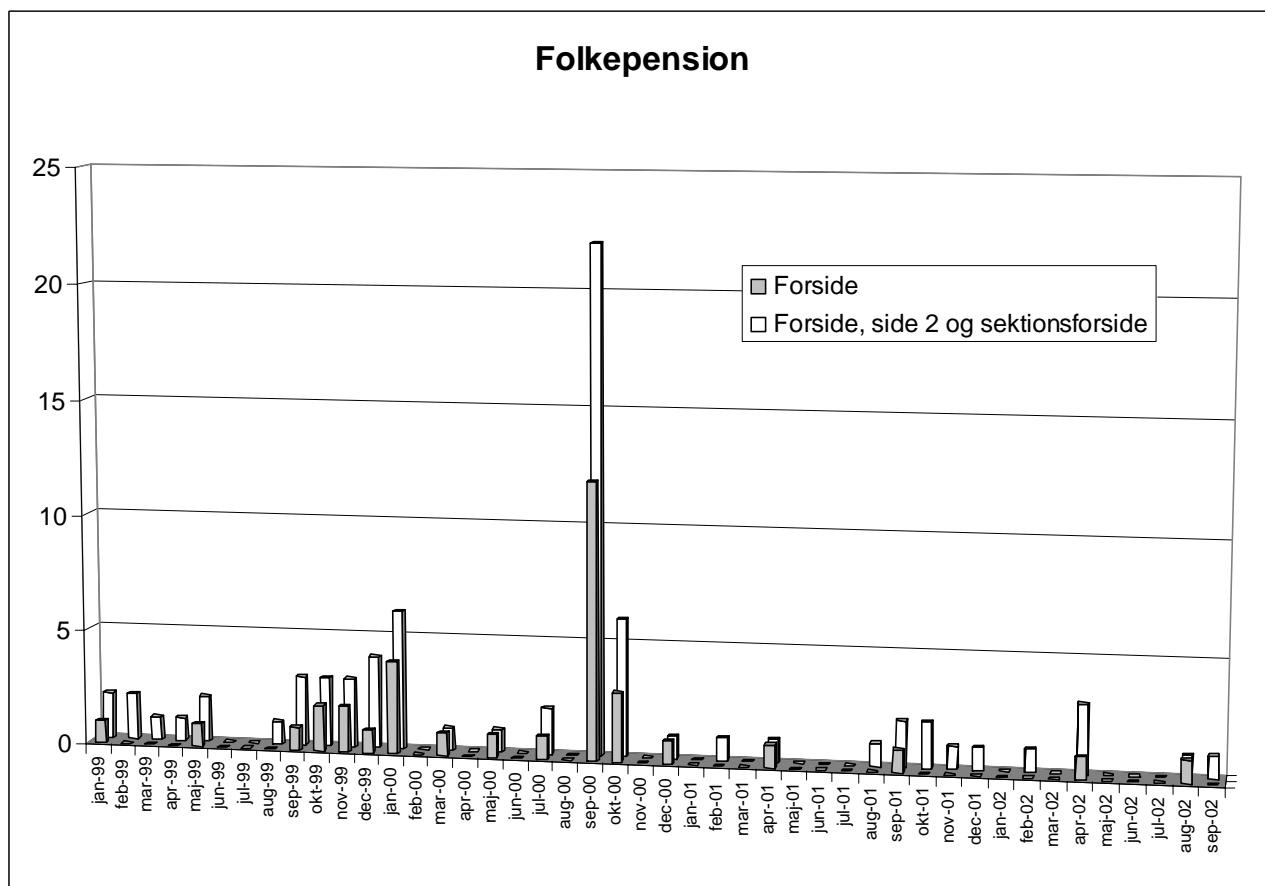

Folkepension

Spørgsmålsformulering: "Folkepension" (flere eller færre penge)

Dækningen i analyseperioden

Der var i analyseperioden 35 forsideartikler, der faldt inden for udvælgelseskriterierne. Heraf var 13 i Politiken, 8 i Information, 7 i Jyllands-Posten og 7 i Aktuelt. Artiklerne var meget skævt fordelt over perioden med 10 forsider mellem september 1999 og januar 2000 og hele 15 i september-oktober 2000, hvilket efterlader 10 forsider til fordeling mellem de resterende 38 måneder:

Folkepensionens fremtid er til debat i efteråret og vinteren 1999-2000. I september viser nye tal fra Danmarks Statistik, der bl.a. refereres på forsiden af Aktuelt, at antallet af ældre nogle år ind i fremtiden bliver væsentligt højere end hidtil antaget. Det betyder væsentligt øgede udgifter til bl.a. folkepension. Måneden efter samme sted: Flere LO-topfolk giver udtryk for, at det kan komme på tale at begrænse ydelserne til de mest velhavende pensionister, herunder folkepensionens grundbeløb. På Informations forside er det dagen efter de politiske ungdomsorganisationer, der tænker lignende tanker. Det anfægter ikke Dansk Folkeparti, der vil have 1000 kr. lagt oven i grundbeløbet, hvad de også annoncerer med. De samlede løfter i annoncerne opgøres på Jyllands-Postens forside den 8. november til ca. 50 mia. kr., hvilket får finansminister Lykketoft til at mindes Mogens Glistrups tid i Folketinget.

En uge senere på Politikens forside er der "Risiko for pensions-chok", fordi de 40-50 årige ikke er gode nok til at spare op. Mens julen nærmer sig vokser et oprør frem blandt ældre socialdemokrater anført af tidligere socialminister Bent Rold Andersen. Han har begået bogen "Ældrepolitik på

afveje,” hvori han bl.a. gør op med managementtankegangen i ældreplejen og satsningen på arbejdsmarkedspensioner. I stedet mener han af solidariske såvel som samfundsøkonomiske grunde, at folkepensionen skal styrkes. Der er støtte fra blandt andre Anker Jørgensen og Ivar Nørgaard, men de vil ikke følge Rold Andersen ud af partiet (Information-forside).

I både december og januar fokuserer Politiken på pensionerne med i alt 4 forsider. 2 forsider handler om store forskelle i administrationen af pensionstillæg kommunerne imellem, mens de 2 andre beskæftiger sig med forholdet mellem arbejdsmarkedspensioner og folkepension. Den 25. januar kommer ”Folkepensionen under pres” i rubrikken, da der bliver indgået nye overenskomster med et væsentligt løft til arbejdsmarkedspensionerne. Presset lettes, og ”De unge bliver rige som gamle” tre dage senere, da økonomiminister Jelved fremlægger rapporten ”Et bæredygtigt pensionssystem”: Hvis blot den økonomiske strategi fastholdes, er det ikke nødvendigt at skære i pensionen.

Analyseperiodens anden store pensionsbegivenhed er debatten om en garanti for folkepensionen i forbindelse med afstemningen om euroen. Som en reaktion på, at Holger K. Nielsen har argumenteret for, at ØMUens integrationskrav kan påvirke danske velfærdsydelser – og efter et par dages intens debat – lancerer statsministeren den 18. september 2000 en politisk aftale med et bredt folketingsflertal bestående af de fem ja-partier om at bevare folkepensionen. Samtidig giver han udtryk for, at han i et brev vil bede de øvrige regeringschefer i EU om ligeledes at garantere, at EU ikke vil fremtvinge ændringer i den danske folkepension. I avisernes dækning drages bl.a. paralleller til Nyrups efterlønsgaranti og hans troværdighed i almindelighed. Efter nærmere eftertanke og opfordringer fra de øvrige ja-partier vælger statsministeren at undlade at sende brevet til kollegerne i EU. Forløbet trækker 5 forsideartikler i Politiken, 3 i Information, 3 i Jyllands-Posten og 1 i Aktuelt i løbet af 5 dage(!)

I oktober har Politiken og Aktuelt forsider om, at pensionisterne bliver tilgodeset i den kommende finanslov.

Konklusion

Debatten i efteråret og vinteren 1999-2000 lægger sig tæt op ad spørgsmålsformuleringen i undersøgelsen. Ganske vist handler det mest om fremtiden, men et centralt spørgsmål er, om der er råd til folkepensionen. Debatten og ikke mindst fagbevægelsens placering i den antaster den brede enighed om folkepensionens urørlighed, og det er også egnet til at påvirke opinionen i retning af en mindre udtalt folkepensionsbegejstring. Derimod er det nok tvivlsomt, om debatten om pensionsgarantien om til ØMU-afstemningen har den store effekt. Her er det ikke ønskværdigheden af en folkepension på det nuværende niveau, der er til debat, men perspektiverne for selv at kunne træffe afgørelse om et så centralt velfærdsområdes fremtid.